

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

III. De posteriore in Job commentario.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

III. Posteriorem Commentarium in Iob è Bibliotheca Regie Codicibus Perionius A Latina oratione donavit. Alia quoque alibi reperiuntur eius exemplaria. Multo minus Origenis illum esse dicas, quam priores libros tres: nam neque Tomorum, neque Homiliarum, neque Scholiorum stilum sapit; neque divertit usquam in allegorias, & totus est in persecutando litera sensu, ut meram paraphrasim esse dicas. Mosem libri Iob scriptorem esse asserit in Prologo: at prior Commentarius eundem à Iobo, vel Iobi amicis Syrorum lingua scriptum, à Mose in Ebraicam linguam conversum tradit. Vnde efficitur alterutrum saltem opus Origenis non esse. Neutrum vero ejus esse efficitur ex eo quod librum Iobi Moyse antiquiorem esse tradit libro 6. contr. Cels. & quod Philocalia capite 5, libros duntaxat quinque Mosem reliquisse affirmat. Cum Origenis sententiam de fideibus supra exploravimus, observavimus animata ea ipsum censuisse: contra hic Scriptor B stellis animo carere discrete asseverat. Meminit præterea Manichæorum, & Luciani Martyris, qui Origene fuerunt recentiores. Alicubi vero ita dixerit: *Neque ergo ὁμοούσιον aliquid ejus est, id est ejusdem essentia; eum enim inire non posse diximus: neque ὁμοούσιον, id est, unius essentia; comparari enim non potest.* & alio loco: *Recita hæc tu cum iudicio apud Homoousiastas.* Quibus alisque compluribus Arius esse intelligitur: nam, ut ait Epiphanius, non tam bituminis odorem refugit serpens, quam vocem *ομοούσιος* Arius averfabatur. Quamobrem Catholicos Homoousiastarum nomine Ariani traducebant. Ex eodem igitur Arianorum Lucianistarum genere fuerit, è quo Scriptor supra memorati Operis in Iobum, quippe qui Luciani Martyris æque meminerit. Sic autem existimo; quemadmodum sublevanda Israelitarum calamitati, dum Ægyptiorum servitute premerentur, librum Iob à Mose scriptum C autumant plerique; ita multiplices ab Arianis Commentario eundem fuisse illustratum, ac frequenti lectione contritum, solatij gratia, cum ab Ecclesia Catholica anathematis & censuris urgerentur. Quarenti autem mihi æquonam argumentum liber iste Origenei adjudicatus est, nonnulla in eo occurrerunt Origenianæ doctrinæ vestigia, quæ ad alia non factis attentum Lectorem sefellerunt. Rejecit eos Scriptor operis, qui Deo humanam figuram assignant: eam hæresim acriter ultus est Origenes. Quo modo Angelos custodes admittit Auctor: admittit & Origenes. Christum Patriarchis & Prophetis Veteris Testamenti apparuisse, atque ita mediatorem Dei & hominum hoc tempore fuisse opinatur Auctor: opinatur & Origenes. Astris vim esse *πνευματικῆς*, non *σαρκινῆς* definit Auctor; definit & Origenes. Facile itaque consensus ille fucum fecit. D

Subjunguntur in Græcis quibusdam Codicibus, & in prima Genebrardi Editione Homiliæ quatuor, quæ quoniam Chrysostomi esse deprehensa sunt, in recentioribus editionibus fuerunt prætermissa.

Præter geminum illum Commentarium in librum Iobi scribit Laurentius Humfridus in Epistola ad Antonium Canum, quæ Erasmiæ Origenis Editioni præfixa est, Hieronymum Frobenium, & Nicolaum Episcopium, à quibus prælo commissa est hæc editio. Annotationeulas quasdam in Iobum ei inferere noluisse, quod perbreves essent, & Origenis genium ac stilum parum redolere doctis quibusdam viderentur.

IV. In manuscripto Bibliothecæ Regiæ codice nomen Origenis præfert vetus Commentarium in Evangelium Marci. Legitur quoque in Posselvi Apparatu haberi in Oxoniensi E Bibliotheca corporis Christi, Origenis opus aliquod in Marcum. Cujusmodi sit istud opus equidem ignoro. Quod ad Regium attinet, nonnulla in eo allegoriæ, multa Origenianæ doctrinæ affinia, quæ in Observationibus ad Commentarium in Matthæum notavimus, Origenem videntur auctorem indicare. Sed levia hæc, præter ea sunt quæ contrarium probant; summa stili discrepantia, constans Origenis consuetudo in Commentariis, vel per Tomos, vel per Homilias, vel per Scholia digerendis, quorum ad nullum genus expositiones istæ referri possunt; nam prolixitate Scholia superant, à Tomis superantur; ab Homiletico vero genere penitus differunt. Adde profiteri Scriptorem Operis ipso initio, redaturum sese in unum corpus, quæ ab Ecclesiæ Doctoribus sparsim in hunc Evangelistam fuerant annotata; cum multi in Matthæum & Iohannem, pauci in Lucam, nulli penitus F in Marcum ad suum tempus scripserint. Profecto non multi ante Origenem scripserant in Matthæum & Iohannem; atque hæc sequiorem Origenianis temporibus ætatem sapiunt. Si minus ad eripiendum Origenei librum hunc valent conjectura, at valebit certe Codicum veterum dissentio, quorum aliqui Victori Antiocheno eum tribuunt; cujusmodi est liber quidam Bibliothecæ Regiæ, cujusmodi & ille fuit Theodori Peltani Societatis Iesæ Theologi, qui Commentarium istud Latine à se redditum sub Victoris nomine publicavit. Idem alij Cyrillo Alexandrino Codices adscribunt; cujusmodi etiam alter Bibliothecæ Regiæ. Nec titulis solum diversitas inest, sed libri etiam contextui. In Codicibus Victoris, vel Cyrilli nomine inscriptis, Origenem, Eusebium, Chrysostomum, Apollinarium, & Theodorum citatos; Catharos vero Hæreticos perstrictos reperias: atque hæc nomina,

Epiph. Hav.
69. cap. 70

Poss. App
in Origene